

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, 10. sz. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félfévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termékért szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Rákóczi III.

— jul. 30.

(Sz. I.) Tudniillik ezen a címen ront neki a bécsi híres „Vaterland“ Apponyi Albertnek a kassai Rákóczi ünnepen elmondott beszéde alkalmából.

Ez az ujság, amelynek alávaló politikája az utóbbi években sűrűn adott okot arra, hogy a magyar ember fogesikorgatva vegye ajkára az ő nevét, azt hitte, hogy ezzel a legujabb főmedvényével is ártani, irgalmatlanul ártani fog Apponyi Albertnek, meg a magyar ügyeknek is, ahol ma Apponyi a békés nemzeti irány leghatározottabb képviselője és ahol ma minden oldalról az Apponyi nevére emlegetik leg-sűrűbben a kibontakozás eszméjével kapcsolatban.

Átkozottul gonosz volt tehát a Vaterland szándéka, mikor éppen most szemelte ki magának Apponyi grófot arra, hogy állandó szokásához híven — amely a magyar államférfiak meggyanúsításából valóságos kultuszt csinál — most éppen őt denuncálja és olybá tüntesse fel, mint aki a kassai ünnepélyen az uralkodóház ellen III. Rákóczinak játszotta magát.

Átkozottul gonosz volt a szándék, de merem hinni, hogy soha rossz indulat még olyan jó és becsületes eredményt nem idézett elő, mint ez fog. Szinte szeretném azt mondani: hála Istennek! Még csak ez az egy hibázott, hogy a nemzet most már feltét-

lenül bizonnyal Apponyi s tétovázás nélkül fogadja meg szavát! Mert álljunk meg csak egy kicsit magyarok és elmélkedjünk a felett, hogy miért is nem tudott eddig az Apponyi politikája nagyobb tért hódítani magának a magyar nemzet érzésében?

Értem tudniillik azt a politikát és azt a programot, amely a hajdani nemzeti párt különálló életének alapjául szolgált, parlamenti küzdelmeihez husz éven át anyagot és eszmét szolgáltatott. *A nemzeti politikának a 67-es alapról való hirtelése miatt talált aránylag olyan kevés hívőt és követőt az országban?*

Igen röviden lehet erre válaszolni. A magyar nemzet sokáig, igen sokáig nem hitt a 67-es alapról elhangzott nemzeti és hazafias jelszavak őszinteségében. Ugy állott a dolog, amint Beöthy Ákos mondja. A nép előtt mindig csak két párt volt ebben az országban: a kuruc és labanc. Kurucnak csak a függetleneket hitték és labancnak tartottak mindenkit, aki a közös-ügyek hívének vallotta magát.

Sőt valójában nemesak állott, hanem még mindig így is áll a dolog. Sok, igen sok dolog hatott közre, hogy a népnek, a nagy tömegeknek ez a hite olyan tartós gyökereket verjen. Ezek azonban most nem tartoznak az én témámhoz. Én arra akarok rámutatni, hogy miért maradt a magyar nemzet bizalmatlan és közönyös éppen Apponyival szemben? Erre sem nehéz válaszolni.

Ki boldog?

Irtá: Szepessy Jenő.
(Folytatás és vége.)

Reggeli után a cselédek felpofozása következik, minék izgalmaitól a fejfájás el lesz felejtve egész a másnapi reggelig.

A reggeli be lett fejezve. Nyustay uram nadrágszíját egy fokkal megeresztette és kezeit egymásba fonva, a szokásos „hm, hm“ előrebocsátásával kijelentette, hogy e pokolba való rossz kölykök nevelését megfogja kezdeni.

Hitestársa egykedvűen hallgatta, akárcsak a tyúkok neveléséről lett volna szó.

Aznap az előadás után az igazgató felhívta Szabó Árpádkát az irodájába. Tudtára adta, hogy itt járt Nyustay uram, kinek reggel a kis fiu annyira megtetszett, hogy kérdezteti nem fogadná-e ajánlatát; márhogy: nem-e vezetné be gyermekeit a betűvetés és olvasás titkaiba, amiért hajlandó havonként három forintot fizetni.

— Tudom, hogy jó tanuló vagy és szegény özvegy anyád van — szölt a jólelkű igazgató. — Hallottam ugyan, hogy rosszak a gyermekek és Nyustay uram is különös ember, de van pénze anyyi, mint másnak a buzája.

Apponyi nevéhez — nem mondom, hogy méltán és igazságosan, sőt észrevehetőleg mesterségesen szított hangulatok közvetítésével — a nagy közönség két aggodalmat kapcsolt állandóan.

Az egyik az volt, hogy tulságosan sokat ad bizonyos udvari körök tetszésére és nem tetszésére. Ebben gyökerezett az az a bizalmatlanság, hogy soha sem lesz benne elég erős az elhatározás a nemzeti követeléseknek elszánt hareosaként fellépni.

Más részről pedig Apponyi a közvélemény — hogy is mondjam csak — tulságosan katolikusnak tartotta. Klerikálisnak kiáltották ki és ettől a hiedelemtől nem mentette meg a szabadelvű párthoz történt csatlakozása sem. Mindig olvastunk, mindig hallottunk arról, hogy Apponyi a néppárthoz huz, Apponyi az udvari és papipárt befolyása alatt áll.

Most is mielőtt és miután utolsó parlamenti felszólalása elhangzott és amikor egyre határozottabb lett a hír, hogy Apponyi a kibontakozás érdekében aktivitásba lép, újra felhangzottak a rég ismert melódiák. Azt nem tagadhatta senki, hogy Apponyi, a békés és fokozatos nemzeti fejlődés régi apostola, joggal és hivatottan lép fel mint a kibontakozás közvetítője, de azért a huzódózás, a bizalmatlankodás egyszer szörványosabban, máskor erősebben, de újból szóhoz jutott.

Most persze csak *nemzeti kö-*

Talán segítségére is lehet majd idővel. Okos kis fiúcska vagy, tudom, hogy meg lesznek veled elégedve.

Aznap délután Szabó Árpádka bekopogtatott a Nyustay-kuria kapuján. Ilonka nyitotta ki neki a kaput. Arra loholt éppen. Neki volt melegedve alaposan a futástól és futás közben le-lekapkodott lábához, hogy lecsúszó harisnyáját megigazítsa. Kivánsi szemekkel nézte végig a jövevény fiut.

— Te vagy az, kit apa hozatott, hogy minket írni megtaníts?

— Igen.

Erre Ilonka szót sem várva elrohant, ott hagyva a kapuban várakozó kis fiut.

— Béla, Béla! — sikoltott, — itt az a kis fiu, kit a papa rendelt.

— Hol? hol?

— Ott áll az ajtóban.

Erre mind a ketten visszarohantak. — Te fiu, — kérdezi Béla, — tudsz te már írni? Hát akkor gyere velem és ird az istállóra: „Borena néni nagy számár! Ha-ha-ha!”

Ezen a jó tréfán mind a ketten nevettek. A kedélyeskedést Nyustay uram zavarta meg, ki épp arra jött.

— Ehe, itt vagy már kis öcsém? Hm, hm. Jókor jöttél, hm, hm; hoztam palatátlát, könyvet. Ti pedig, ör-

vetelésekről lévén szó, a klerikális stb. kifogást nem emlegették, de annál töb ben voltak, akiknek Apponyi ismét nem volt elég nemzeti.

És a vajadásnak ebben a kínos perceiben beleszólt a dologba a kedves Vaterland. A bécsi klerikálisok és titkos udvari pártiak dédelgetett ujságja, sugalmazott szócsöve. Beleszólt és megfenyegeti a III. Rákóczinak elkeresztelt Apponyt, hogy „nem minden lázadó pályafutása végződött száműzetéssel, végződtek lázadó pályafutások rettentőbb módon is.“

Óh te kedves, te aranyos, te buta kis Vaterland!

Te benned nekem most az egyszer hatalmas, jó kedvem telik! Te rosszat akartál cselekedni, de jót cselekedtél, mert nem tudád, hogy mit cselekedel!

Jót cselekedtél, mert talán most már felnyilik a mi nagy hazafiainknak is a szeme és nem látnak udvari és papi párti embert majd abban, akit az udvari és papi párt kedves ujságja a „legiszonyatosabb“ névvel illet, amivel ő csak illetni tud azzal, hogy „lázasó“ (!?) Jót cselekedtél, mert mig lebunkózni akartál egy igaz magyart, útéseiddel csak összekovácsolni segítettél azt „a lelki harmoniát“, amelyet képviselőházunk érdemes elnöke éppen Kassán imádkozott le a magyarnak, és amelynek a megszületésében mi bizunk és remélünk.

dög motollái, mától kezdve tanulni fogtok. Jövőre majd iskolába is fogtok járni. Szót fogadni, tanulni, mert különben hátrakötöm a sarkatokat, hm, hm! Most pedig: mars!

Aznap Árpádka odaült varrogató edes anyja mellé és kérdezte:

— Anyuskám, hogyan lehet valakiből gazdag ember?

— Ha sokat tanul.

— Ugy? Akkor én nagyon sokat fogok tanulni.

— Miért kérdezed ezt fiacskám?

— Hát Nyustay uram is tanult sokat? Mert ő nagyon gazdag! Pedig a kis Béla azt mondta, hogy nem akar tanulni, az csak szegénynek való. Ugy-e bár, nem igaz?

Edes anyja nem válaszolt. — A kis fiu nap-mellett eljárt a Nyustay-házhoz. Bélán igazán nem fogott a tanítás semmit; verekedő, haszontalan kamaszszá cseperedett. Ilonka ellenben komoly, szende kis lány lett.

Mikor nyolc év után bucsuzni jött, hogy fölmege az egyetemre, nagy komolyan mondta neki Ilonka:

— Csak tanuljon sokat, Árpád! Azután, ha gazdag ember lesz, én leszek a felesége.

Csengetnek. Szabó Árpád tanár felébred álmodozásaiból.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Hazajöttem.

Hazajöttem
Kifáradva, összetörve.
Fáradt fejem
Lehajtani anya-ölbe.
Sok-sok álomom
Hiú vágyam eltemetni.
Hajajöttem,
A világot kinevetni.

Mennyi hite,
Reménysége volt szívemnek.
Babérágak
Hogy számomra is teremnek.
Hír, dicsőség!
Hogy kerestem, hogy hajszoltam.
S most tudom csak:
Almadozó, bolond voltam.

Édes anyám
Jó hozzám csak magad voltál.
Becézgettél,
Hús szétlől is védtél, óvtál.
Beteg vagyok,
Szeretnék uj kedvre gyúlni.
Édes anyám
Hajajöttem meggyógyulni.

Farkas Alajos.

Botrányok a képviselőházban.

— július 30.

Hallatlan botrányokról hoztak ki-
merítő tudósítást a ma reggeli lapok.
Halhatatlan és váratlan vihar tört ki
tegnap a képviselőházban, amelynek
történetét az egyik reggeli lap nyomán
következőkben hozzuk:

A magyar képviselőház legviharosabb tanácskozásainak krónikái közt is pártját ritkítja az a vihar, amely ma a dunaparti palota ragyogó tanácskozó-termében tombolt. A szenvedélyeket a paroxizmusig felkorbácsoló incidensek szinte szakadatlan egymásutánban követték egymást s a szakadatlan szünetek, melyeket az elnök a tanácskozás tovább-vezetésének képtelensége folytán elrendelni kényszerült, csak arra vezettek, hogy a terem közepén kavargó gomolygásban éles, személyes afférek keletkezzenek az ingerült és szenvedélyes képviselők között.

Az ülést Tallián Béla nyitotta meg nagy hallgatóság előtt. Az ellenzék már az ülés előtt hirdette, hogy pártját ritkító botrány fog kikapanni az ülés elején, azt azonban erősen titkolták, hogy tulajdonképpen miről leszzen szó.

Ilyenképp ugyancsak ideges hangulatban hallgatták meg már az elnökség előterjesztéseit, melyek után Tallián Béla bejelentette, hogy a napirend előtt Pap Zoltán és Lovászy Márton kértek engedelmet felszólalásra.

Pap Zoltán beszédét azzal kezdte, hogy a kassai Rákóczi-kiállítás eseményeit tette szóvá. Elpanaszolta, hogy a közös hadsereg és a magyar honvédség tisztikarát rendeletileg eltiltották a kiállításon való megjelenéstől. Nyilatkozatot kért a honvédelmi minisztertől, vajjon része van-e a rendelet kibocsátásában.

Ezzel áttért a szónok beszédének második részére.

— Van szerencsém ezenrel a Ház asztalára tizezer koronát letenni, melylyel tegnap délután engem galád módon megvesztegetni kíséreltek meg! Ezzel odahagyva helyét, a terem közepén elhelyezett asztalhoz sietett s odatette a kezében tartott tíz drb. ezer koronás bankjegyet.

A jelenet hatása leirhatatlan volt. Egy pillanat alatt minden rend megbomlott a teremben. A képviselők felugráltak helyükről, a szélsőbaloldal tombolt, üvöltött, a felkiáltások egész özöne harsogott padjaikról, míg a szabadelvű párt látható felháborodása és méltatlankodása közepett is igyekezett megőrizni hidegvérét. Mintegy tíz perc telt bele, amíg a t. Ház az

Az asszistense már rég elment. A szobában sötétség van. Kivülről erős szóváltás hallatszik. Bejön az inas és jelenti, hogy egy kétségbeesett alak mindenáron be akar jönni egy beteggel és hiába mondja neki, hogy este 9 órakor nincs rendelés. Egy kopottas ruhájú, őszhajú, de még javakorban levő férfi vezet egy összetört fiatal asszonyt, kit ugy helyznek el egy karosszékben.

A professzor ránéz. A tüdővész utolsó stádiuma.

— Mit akar kérem a beteggel?

Az idegen csak forgatja gyűrött kalapja karimáját. Szemeit ellepi a köny.

— Árpád! Árpád! Béla vagyok... Nyustay... Ez... ez... Ilonka! Tovább nem bír beszélni. Szavait elfojtja a sírás.

Ilonka nem hall mindezekből semmit. A gyengeségtől, talán az izgatottságtól, elájult.

— Már rég elvertem vagyonomat, — folytatja Béla; — ispán vagyok Erdélyben. Ilonkát a férje, a gazember, elhagyta a mult héten, miután tönkretette testileg, lelkileg. Feljöttem vele. Gyógyítsa meg, kérem, gyógyítsa meg!

Szabó Árpád nem válaszol. Leül

első hatás alól magához tért. S most már a szabadelvű párt megmozdult.

— Világosságot akarunk a do-
logban!

— Halljuk a nevet!

— Ki volt a vesztegető?

— Ilyen és hasonló kiáltások röpültek a szélsőbaloldal felé.

Pap Zoltán az izgalomtól halál-
sápadtan állott helyén.

— Beesületszavamat adtam rá,
hogy a nevé nem árulom el! — vá-
laszolt a jobboldal felé.

— Akkor mitsem hiszünk a do-
logból — kiáltottak tizen-huszan is.

— Polónyi-fogás az egész história!

— harsogta Gajáry Géza.

A tombolás olyan fűlsiketítővé
vált, hogy Tallián Béla végre is kény-
telen volt felfüggeszteni a Ház ülést.

A szünet alatt a vihar tovább
zugott a terem közepén kavargó cso-
portokban.

— Polónyi eszelte ki az egész
históriát! — véleményezte Gajáry ma-
gából kikelve a szélsőbaloldal heves
tiltakozása közepett.

Ezenközben azonban a független-
lenségi oldalon is belátták, hogy az
általános, súlyos gyanúsításnak véget
kell vetni s most már ők maguk biz-
tatták Pap Zoltánt, hogy adja elő az
esetet, úgy amint az történt, a veszte-
gető nevének megnevezésével.

— Beesületszavamat adtam ugyan
ugymond — de itt az ország színe
előtt abszolúciót kérek, mert nemze-
temnek vélek vele szolgálni, ha az
egész esetet előadom.

— Országos érdek, hogy megte-
gye! — zugta az egész Ház.

— És most Pap Zoltán elmondotta,
hogy tegnap délután felkereste őt egy
volt függetlenségi képviselő. Rábe-
szélte őt arra, hogy ma a Házban fel
ne szólaljon s négy-öt napra hagyja
el a fővárost.

— Én szinteg beleegyeztem a
proponcióba — folytatta — s napi
ezer forintért vállalkoztam rá, hogy
öt napra távozzom. Erre a vesztegető
átadta a megfelelő takarékpénztári
könyveket, a maga részére kért és
kapott is ezer forintnyi provizórt s
ma reggel a takarékpénztári könyvek
alapján megkaptam a felajánlott tíz-
ezer koronát, melyet ezennel a Ház
asztalára letettem. A vesztegető neve:
Dienes Márton volt függetlenségi és
48-as képviselő!

— Halljuk most Lovászy Már-
ton, neki is van bejelentése! — kiál-
tották a függetlenségek.

Lovászy Márton röviden, szára-
zon előadta, hogy a szerkesztése alatt

írásztalához s egy percre csak a toll
sercegése hallatszik.

— Ketten elviszik kocsiban a
klinikára! En utánuk jövök! —

Tíz év óta nem látta Ilonkát. Ek-
kor volt utoljára náluk. Ilonka akkor
nevetve mutatta be vőlegényét és
hozzátette, hogy Szabó az, kinek egy-
kor gyermekésszel házasságot ígért.

— Ejnye no! — szolt mosolyogva,
— de hátra húzódik Szabó ur, volt
házitanítóm, vőlegényem. Micsoda?
Nem is gratulál a boldogságomhoz?

Szabó gratulált, mosolygó arccal,
de úgy érezte, mintha szíve helyén
malomkő lenne. Tehát csak tréfának
vette a dolgot? Bár a tanár boldog-
talan azóta, mégis vigasztalta az a
tudat, hogy akit imád, az boldog.

Felütötte jegyzőkönyvét. Akarat-
lanul is ezt a lapot ütötte fel: „Ma
nem volt ebédem. De éltet az a tu-
dat, hogy Ilonka valaha az enyém,
enyém lesz. Boldog vagyok.”

Másodéves orvosnövendék korá-
ban írta azt.

A mai nap helyére csak egy
odavetve írta be:

„Kerestem 800 koronát.” —

Solonnak igaza volt; senkisé-
m boldog halála előtt.

—

álló Magyarországnál is jártak meg-
vesztegetés céljából. A kiadóhivatal
főnökétől megkérdezték, mennyiért
hajlandó leszerelni, vagy támadásait
mérsékelni, ez azonban egyáltalán
nem állott szóba a vesztegetővel, akit
nyomban meg is nevezett Singer
Arturnak, az Abendblatt szerkesztő-
jének személyében.

A tényálláshoz mindenekelőtt
Tallián Bélának volt szava.

— Pap Zoltán képviselő ur elő-
adásából azt látom, hogy őt mentelmi
jogában megsértették. Ezt az esetet
tehát haladéktalanul a mentelmi bi-
zottsághoz utasítom!

Egyértelmű helyeslés volt e kije-
lentés visszhangja.

A következő szó Tóth Jánost, a
függetlenségi párt ez időszertü ügy-
vivő elnökét illette.

— Tizenöttagu parlamenti bizott-
ság kiküldését proponálom, — ug-
ymond — hogy a történetekre teljes
fény derüljön.

Feszült figyelem közepett állott
fel szólásra Khuen-Héderváry Károly
gr. miniszterelnök, aki higgadtan, tel-
jes nyugalommal szemlélte a konventi
jeleneteket s hallgatta a szélsőbalról
feléje röpített gyanúsításokat, mintha
a vesztegetések forrása a kormányhoz
közül állana.

Mind e csunya gyanúsításokra
egy szava sem volt. Frappánsabban
nem is hárihatta volna el azokat
kormányzatától, mint olyképpen, hogy
röviden és szárazon kijelentette, mi-
szerint a parlamenti bizottság kikü-
ldéséhez hozzájárul.

A bizottságot holnap megválaszt-
ják, az haladéktalanul össze is ül s
így a csunya, odiózus ügyre remél-
hetőleg mihamar teljes világosság
derül.

A szenvedélyeket felkorbácsoló
jelenetekkel azonban az izgalmas in-
cidenseknek korántsem volt vége.

Rövid szünet után ugyanis Tal-
lián Béla proponiót tett a holnapi
ülés napirendjére nézve s ehhez a
kérdéshez Khuen-Héderváry gr. mi-
niszterelnök állott szólásra.

Az ellenzék nyomban tisztában
volt vele, hogy a kormányelnök in-
ditványt akar tenni, mely szerint a
Ház a programnyilatkozat felett foly-
tatott vita megszakításával az indem-
nity-javaslat tárgyalására térjen rá.

Olay, Fáy István kiadták a jel-
szót, hogy a kormányelnököt szóhoz
juttatni nem szabad.

— Ez az indítvány hiabavaló,
semmi se lesz belőle! — zugták a
vitarendezők, miközben a szélsőbal-
dalon szüntelenül zugott, harsogott a
zenebona.

Khuen-Héderváry gróf mintegy
negyedóra hosszat állott helyén anél-
kül, hogy megtehetné volna indítvá-
nyát.

Hirtelen elemi erővel tört ki a
vihár.

— Van szerencsém írásban be-
nyújtani! — hallatszik Khuen-Héderváry
Károly gróf hangja, azután
látványos, amint a terembiztosnak át-
nyújtja írásba foglalt proponióját,
melylyel az gyors léptekkel siet az
emelvénnyre.

Tallián elnök át is veszi az írást,
odaadja Szóts Pál jegyzőnek felolva-
sás céljából, amikor az ellenzék meg-
érti, hogy mi történt.

Öten-hatan az elnöki emelvénnyre
rohannak. Molnár Jenő, Rátkay,
Fáy István az elnök mellett terem-
nek s a következők percben dulakodás
támad a pódiumon s már-már egy
látszik, hogy tettelegességre kerül a
sor. Rátkay László Szóts Pálnak ro-
han, igyekszik kiszakítani kezéből a
kormányelnök indítványát, mely a
dulakodás közben végre is kettésza-
kad s a függetlenségek kezébe kerül.

Ezenközben a jobboldalról is az emel-
vénnyre sietnek. Fáy István szembe
kerül Feilitsch báróval, az utolsó
pílatatban azonban mérséklik indu-
latukat s kezét fogják.

Ezalatt a szakadatlanul tomboló
vihárban az elnök felfüggeszti az ülést,

intézkedését azonban a zajban szinte
észre sem veszik.

A terem közepén gomolygó cso-
portból Molnár Jenő hangja hallat-
szik ki, aki Borbély György szabad-
elvűpárti képviselővel került szembe.

— Rendelkezésére álllok!

— Adok elégtételt! — hangzik
a szavuk, miközben Tallián újból
megnyitja az ülést s erélyes hangon
bejelenti, hogy az elnökség tekinté-
lyének és Szóts Pál jegyző mentelmi
jogának megsértése folytán haladék-
talanul intézkedett a mentelmi bizott-
ság összehívására.

A kormányelnök ezenközben uj
írásbeli indítványt adott be, e fölött
való határozatra azonban sor nem
került, mert a szélsőbal zárt ülést
kért, melyet az elnök délutáni 2 óra-
kor rendelt el.

Az ülés éjjel utáni 1 óráig tar-
tott.

HIREK.

Írói szeszélyek.

— július 29.

A közönség gyakran nagyon sze-
szélyes, amikor kedvenc íróit megvá-
logatja, de az írók néha még szeszé-
lyesebbek, amikor a munkáikat meg-
teremtik. Egész sorát a furesaságok-
nak olvastuk és hallottuk már a
genie-emberekről, s ezt a sokszor hi-
hetetlen sorozatot most érdekesen
egészíti ki a „Revue Universelle,”
amelyből az itt következő adatokat
vesszük.

— En csak lilaszín tentával tu-
dok írni — mondotta egy költő a
szerkesztő kérdéseire. A fekete tenta
egyszerre megakasztja a gondolkodá-
somat.

Jules Lemaitre csak úgy tud írni,
hogy közben folyton erős szivarokat
szív. Amikor az orvosa megtöltötte
neki a dohányzást és szivar vagy ci-
garetta nélkül ült íróasztala mellé,
egyetlen mondatot se tudott leírni.

Más írók csak bizonyos, különös
öltözetben vagy viseletben tudnak dol-
gozni. Balzac évtizedeken keresztül
csak csuhában tudott írni, az ifjabb
Dumas papucsban dolgozott és filanell-
ing volt rajta, Theophile Gautier pedig
képtelen volt egy mondatot leírni, ha-
csak vörös slafrokk és német „cipfel-
haube” nem volt rajta. Coppé csak vö-
rös kabátban tud írni, Sardou pedig
csak akkor, ha fekete bársonysapka
van a fején. Catulle Mendésnek min-
den teremő venája kiapad, hacsak nem
ingujban ül az íróasztala mellé; más
írók egész sora pedig csak úgy tud,
vagy tudott dolgozni, ha föl és alá járt.

Viktor Hugo mindig járva gon-
dolta ki dolgait, állva írt, s a teleirt
papirlapokat ledobta a földre. Mistral
is járva költötte összes verseit; Ampère
pedig sohse írt egy sort is, hacsak
előbb hosszan föl-alá nem járt a szo-
bájában.

Richepin és Harancourt, mielőtt
az íróasztalhoz ülne, órákig súlyo-
kat emelnek vagy a trapezen tornázo-
nak. Más írók gondosan kerülnek
munka előtt minden fáradságot és moz-
gást, hanem kényelmesen és moz-
dulatlanul, fejét lehorgasztva ülnek a
karosszékükben, így tett például Des-
cartes és Leibnitz. Cujas egészen más-
milyen volt, neki hason kellett fekü-
dnie órákig; Thomas és Rossini pedig
ágyba feküdt mindig, mielőtt íróasz-
talhoz ült volna.

Sokkal erősebb szerekek fordult
Chateaubriand, hogy az idegeit feliz-
gassa. Ő — sejtje a későbbi idők
Kneipp-jét — mezitláb szaladgált a
szobában föl-alá, úgy mondta tollba
munkáit az írődeákjának. Rousseau
megint más volt, talán éppen az ellen-
tét: ő a teljes déli napot süttette
födetlen fejére, úgy születtek a gondo-
latai. Bossuet ellenben épen a fejét
féléttette egész testéből. Hideg szobába
ült dolgozni, de a fejét vastag, meleg
kendőbe burkolta.

Az orrnak és az inynek is sok
köze van az alkotáshoz. Lord Derby

Botrányok a képviselőházban.

— július 30.

Hallatlan botrányokról hoztak ki-merítő tudósítást a ma reggeli lapok. Halhatatlan és váratlan vihar tört ki tegnap a képviselőházban, amelynek történetét az egyik reggeli lap nyomán következőkben hozzuk:

A magyar képviselőház legviharosabb tanácskozásainak krónikái közt is párját ritkítja az a vihar, amely ma a dunaparti palota ragyogó tanácskozó-termében tombolt. A szenvedélyeket a paroxizmusig felkorbácsoló incidensek szinte szakadatlan egymásutánban követték egymást s a szakadatlan szünetek, melyeket az elnök a tanácskozás tovább-vezetésének képtelensége folytán elrendelni kényszerült, csak arra vezettek, hogy a terem közepén kavargó gomolygában éles, személyes afférek keletkezzenek az ingerült és szenvedélyes képviselők között.

Az ülést Tallián Béla nyitotta meg nagy hallgatóság előtt. Az ellenzék már az ülés előtt hirdette, hogy párját ritkító botrány fog kipattanni az ülés elején, azt azonban erősen titkolták, hogy tulajdonképpen miről lesz szó.

Ilyenképp ugyancsak ideges hangulatban hallgatták meg már az elnökség előterjesztéseit, melyek után Tallián Béla bejelentette, hogy a napirend előtt Pap Zoltán és Lovászy Márton kértek engedelmet felszólalásra.

Pap Zoltán beszédét azzal kezdte, hogy a kassai Rákóczi-kiállítás eseményeit tette szóvá. Elpanaszolta, hogy a közös hadsereg és a magyar honvédség tisztikarát rendeletileg eltiltották a kiállításra való megjelenéstől. Nyilatkozatot kért a honvédelmi minisztertől, vajjon része van-e a rendelet kibocsátásában.

Ezzel áttért a szónok beszédének második részére.

— Van szerencsém ezen a Ház asztalára tizezer koronát letenni, melylyel tegnap délután engem galád módon megvesztegetni kíséreltek meg!

Ezzel odahagyva helyét, a terem közepén elhelyezett asztalhoz sietett s odatette a kezében tartott tíz drb. ezer koronás bankjegyet.

A jelenet hatása leírhatatlan volt. Egy pillanat alatt minden rend megbomlott a teremben. A képviselők felugráltak helyükről, a szélsőbaloldal tombolt, üvöltött, a felkiáltások egész özöne harsogott padjaikról, míg a szabadelvű párt látható felháborodása és méltatlankodása közepett is igyekezett megőrizni hidegvérét. Mintegy tíz perc telt bele, amíg a t. Ház az

Az asszisztense már rég elment. A szobában sötétség van. Kivülről erős szóváltás hallatszik. Bejön az inas és jelenti, hogy egy kétségbeesett alak mindenáron be akar jönni egy beteggel és hiába mondja neki, hogy este 9 órakor nincs rendelés.

Egy kopottas ruhájú, őszhajú, de még javakorban levő férfi vezet egy összetört fiatal asszonyt, kit úgy helyeznek el egy karosszékben.

A professzor ránéz. A tüdővész utolsó stádiuma.

— Mit akar kérem a beteggel?

Az idegen csak forgatja gyűrött kalapja karimáját. Szemeit ellepíti a köny.

— Árpád! Árpád! Béla vagyok... Nyustay... Ez... ez... Ilonka! Tovább nem bir beszélni. Szavait elfojtja a sirás.

Ilonka nem hall mindezekből semmit. A gyengeségtől, talán az izgatottságtól, elájult.

— Már rég elvertem vagyonomat, — folytatja Béla; — ispán vagyok Erdélyben. Ilonkát a férje, a gazember, elhagyta a múlt héten, miután tönkretette testileg, lelkileg. Feljöttem vele. Gyógyítsa meg, kérem, gyógyítsa meg!

Szabó Árpád nem válaszol. Leül

első hatás alól magához tért. S most már a szabadelvű párt megmozdult.

— Világosságot akarunk a dolgokban!
— Halljuk a nevet!
— Ki volt a vesztegető?

— Ilyen és hasonló kiáltások röpültek a szélsőbaloldal felé.
Pap Zoltán az izgalomtól halál-sápadtan állott helyén.

— Becsületszavamat adtam rá, hogy a nevét nem áruolom el! — válaszolt a jobboldal felé.

— Akkor mitsem hiszünk a dolgoból — kiáltoztak tizen-huszan is.

— Polónyi-fogás az egész história! — harsogta Gajáry Géza.

A tombolás olyan fülsiketítővé vált, hogy Tallián Béla végre is kénytelen volt felfüggeszteni a Ház ülést.

A szünet alatt a vihar tovább zúgott a terem közepén kavargó csoportokban.

— Polónyi eszelte ki az egész históriát! — véleményezte Gajáry magából kikelve a szélsőbaloldal heves tiltakozása közepett.

Ezenközben azonban a függetlenségi oldalon is belátták, hogy az általános, súlyos gyanúsításnak véget kell vetni s most már ők maguk biztatták Pap Zoltánt, hogy adja elő az esetet, úgy amint az történt, a vesztegető nevének megnevezésével.

— És Pap Zoltán számára lehetetlenség volt ebben a helyzetben a viharos, parancsoló követelésnek ellentállni.

— Becsületszavamat adtam ugyan ugymond — de itt az ország színe előtt abszoluteiót kérek, mert nemzetemnek vélek vele szolgálni, ha az egész esetet előadom.

— Országos érdek, hogy megtegy-e! — zúgta az egész Ház.

— És most Pap Zoltán elmondotta, hogy tegnap délután felkereste őt egy volt függetlenségi képviselő. Rábészélte őt arra, hogy ma a Házban fel ne szólaljon s négy-öt napra hagyja el a fővárost.

— Én szinleg beleegyeztem a propezióba — folytatta — s napi ezer forintért vállalkoztam rá, hogy őt napra távoztom. Erre a vesztegető átadta a megfelelő takarékpénztári könyveket, a maga részére kért és kapott is ezer forintnyi proviziót s ma reggel a takarékpénztári könyvek alapján megkaptam a felajánlott tízezer koronát, melyet ezennel a Ház asztalára letettem. A vesztegető neve: Dienes Márton volt függetlenségi és 48-as képviselő!

— Halljuk most Lovászy Márton, neki is van bejelentése! — kiáltották a függetlenségek.

Lovászy Márton röviden, szárazon előadta, hogy a szerkesztése alatt

íróasztalához s egy perere csak a toll sercegése hallatszik.

— Ketten elviszik kocsiban a klinikára! En utánuk jövök! — — Tíz év óta nem látta Ilonkát. Ekkor volt utoljára náluk. Ilonka akkor nevetve mutatta be vőlegényét és hozzátette, hogy Szabó az, kinek egykor gyermekésszel házasságot ígért.

— Ejnye no! — szolt mosolyogva, — de hátra húzódik Szabó ur, volt házitanítóm, vőlegényem. Micsoda? Nem is gratulál a boldogsághoz?

Szabó gratulált, mosolygó arccal, de úgy érezte, mintha szíve helyén malomkő lenne. Tehát csak tréfának vette a dolgot? Bár a tanár boldogtalan azóta, mégis vigasztalta az a tudat, hogy akit imád, az boldog.

Felütötte jegyzőkönyvét. Akaratlanul is ezt a lapot ütötte fel: „Ma nem volt ebédem. De éltet az a tudat, hogy Ilonka valaha az enyém, enyém lesz. Boldog vagyok.”

Másodéves orvosnövendék korában írta azt.

A mai nap helyére csak egy odavetve írta be:

„Kerestem 800 koronát.“ — — Solonnak igaza volt; senkisémm boldog halála előtt.

álló Magyarországnál is jártak megvesztegetés céljából. A kiadóhivatal főnökétől megkérdezték, mennyiért hajlandó leszerelni, vagy támadásait mérsékelni, ez azonban egyáltalán nem állott szóba a vesztegetővel, akit nyomban meg is nevezett Singer Arturnak, az Abendblatt szerkesztőjének személyében.

A tényálláshoz mindenekelőtt Tallián Bélának volt szava.

— Pap Zoltán képviselő ur előadásából azt látom, hogy őt mentelmi jogában megsértették. Ezt az esetet tehát haladéktalanul a mentelmi bizottsághoz utasítom!

Egyértelmű helyeslés volt e kijelentés visszhangja.

A következő szó Tóth Jánost, a függetlenségi párt ez időszertinti ügyvivő elnökét illette.

— Tizenöttagu parlamenti bizottság kiküldését proponálom, — ugymond — hogy a történetekre teljes fény derüljön.

Feszült figyelem közepett állott fel szólásra Khuen-Héderváry Károly gr. miniszterelnök, aki higgadtan, teljes nyugalommal szemlélte a konventi jeleneteket s hallgatta a szélsőbalról feléje röpitett gyanúsításokat, mintha a vesztegetések forrása a kormányhoz közel állana.

Mind e csunya gyanúsításokra egy szava sem volt. Frappánsabban nem is hárihatta volna el azokat kormányzatától, mint olyképpen, hogy röviden és szárazon kijelentette, miszerint a parlamenti bizottság kiküldéséhez hozzájárul.

A bizottságot holnap megválasztják, az haladéktalanul össze is ül s így a csunya, odiosuz ügyre remélhetőleg mihamar teljes világosság derül.

A szenvedélyeket felkorbácsoló jelenetekkel azonban az izgalmas incidenseknek korántsem volt vége.

Rövid szünet után ugyanis Tallián Béla propezióit tett a holnapi ülés napirendjére nézve s ehhez a kérdéshez Khuen-Héderváry gr. miniszterelnök állott szólásra.

Az ellenzék nyomban tisztában volt vele, hogy a kormányelnök indítványt akar tenni, mely szerint a Ház a programnyilatkozat felett folytatott vita megszakításával az indemnity-javaslat tárgyalására térjen rá.

Olay, Fáy István kiadták a jelzőt, hogy a kormányelnököt szóhoz juttatni nem szabad.

— Ez az indítvány hiábavaló, semmi se lesz belőle! — zúgták a vitarendezők, miközben a szélsőbaloldalon szüntelenül zúgott, harsogott a zenebona.

Khuen-Héderváry gróf mintegy negyedóra hosszat állott helyén anélkül, hogy megtehette volna indítványát.

Hirtelen elemi erővel tört ki a vihar.

— Van szerencsém írásban benyújtani! — hallatszik Khuen-Héderváry Károly gróf hangja, azután látnivaló, amint a terembiztosnak átnyújtja írásba foglalt propezióját, melylyel az gyors léptekkel siet az emelvényre.

Tallián elnök át is veszi az írást, odaadja Szóts Pál jegyzőnek felolvasás céljából, amikor az ellenzék megérti, hogy mi történt.

Öten-hatan az elnöki emelvényre rohannak. Molnár Jenő, Rátkay, Fáy István az elnök mellett teremnek s a következő percben dulakodás támad a pódiumon s már-már úgy látszik, hogy tettelegességre kerül a sor. Rátkay László Szóts Pálnak rohan, igyekszik kiszakítani kezéből a kormányelnök indítványát, mely a dulakodás közben végre is kettészakad s a függetlenségek kezébe kerül.

Ezenközben a jobboldalról is az emelvényre sietnek. Fáy István szembe kerül Feilitzsch báróval, az utolsó pilanatban azonban mérséklék indulatukat s kezét fogták.

Ezalatt a szakadatlanul tomboló viharban az elnök felfüggeszti az ülést,

intézkedését azonban a zajban szinte észre sem veszik.

A terem közepén gomolygó csoportból Molnár Jenő hangja hallatszik ki, aki Borbély György szabad-
elvűpárti képviselővel került szembe.

— Rendelkezésre állók!
— Adok elégtételt! — hangzik a szavuk, miközben Tallián újból megnyitja az ülést s erélyes hangon bejelenti, hogy az elnökség tekintélyének és Szóts Pál jegyző mentelmi jogának megsértése folytán haladéktalanul intézkedett a mentelmi bizottság összehívására.

A kormányelnök ezenközben új írásbeli indítványt adott be, e fölött való határozatra azonban sor nem került, mert a szélsőbal zárt ülést kért, melyet az elnök délutáni 2 órakor rendelt el.

Az ülés éjfél utáni 1 óráig tartott.

HIREK.

Írói szeszélyek.

— július 29.

A közönség gyakran nagyon szeszélyes, amikor kedvenc íróit megválogatja, de az írók néha még szeszélyesebbek, amikor a munkáikat megteremtik. Egész sorát a furesaságoknak olvastuk és hallottuk már a genie-emberekről, s ezt a sokszor lehetetlen sorozatot most érdekesen egészíti ki a „Revue Universelle,” amelyből az itt következő adatokat vesszük.

— En csak lilaszin tentával tudok írni — mondotta egy költő a szerkesztő kérdéseire. A fekete tenta egyszerre megakasztja a gondolkodásomat.

Jules Lemaitre csak úgy tud írni, hogy közben folyton erős szivarokat szív. Amikor az orvosa megtöltötte neki a dohányzást és szivar vagy cigaretta nélkül ült íróasztala mellé, egyetlen mondatot se tudott leírni.

Más írók csak bizonyos, különös öltözetben vagy viseletben tudnak dolgozni. Balzac évtizedeken keresztül csak esuhában tudott írni, az ifjabb Dumas papuesban dolgozott és flaneling volt rajta, Theophile Gautier pedig képtelen volt egy mondatot leírni, ha csak vörös slafrokk és német „cipfelhaube” nem volt rajta. Coppé csak vörös kabátban tud írni, Sardou pedig csak akkor, ha fekete bársonysapka van a fején. Catulle Mendésnek minden teremtő venája kiapad, hacsak nem ingujjban ül az íróasztala mellé; más írók egész sora pedig csak úgy tud, vagy tudott dolgozni, ha föl és alá járt.

Viktor Hugo mindig járva gondolta ki dolgait, állva írt, s a teletíri papirlapokat ledobta a földre. Mistral is járva költötte összes verseit; Ampère pedig sohse írt egy sort is, hacsak előbb hosszan föl-alá nem járt a szobájában.

Richepin és Harancourt, mielőtt az íróasztalhoz ülne, órákig súlyokat emelnek vagy a trapezen tornáznak. Más írók gondosan kerülnek munka előtt minden fáradságot és mozgást, hanem kényelmesen és mozdatlanul, fejét lehorgasztva ülnek a karosszékükben, így tett például Descartes és Leibnitz. Cujas egészen más-milyen volt, neki hason kellett feküdni órákig; Thomas és Rossini pedig ágyba feküdt mindig, mielőtt íróasztalhoz ült volna.

Sokkal erősebb szerekhez fordult Chateaubriand, hogy az idegeit felizgassa. Ő — sejtve a későbbi idők Kneipp-jét — meztláb szaladgált a szobában föl-alá, úgy mondta tollba munkáit az íródeákjának. Rousseau megint más volt, talán éppen az ellen-téte: ő a teljes déli napot süttette fődellen fejére, úgy születtek a gondolatai. Bossuet ellenben épen a fejét féltette egész testéből. Hideg szobába ült dolgozni, de a fejét vastag, meleg kendőbe burkolta.

Az orrnak és az inyek is sok köze van az alkotáshoz. Lord Derby

csak úgy tudott dolgozni, ha meggy-pálkát ivott közben, Cooper édes gyökeret rágott, Byron pedig teletömte a zsebeit szarvasgombával, hogy mindig érezze az illatát. Théophile Gautier tömjént égetett munkaközben, Baudelaire parfümökkel szagosította a szobáit, az írók egész sora pedig virágokat tesz az íróasztalára, persze majd mindegyik más és más fajta és illatu virágokat.

Balzac és Alfred de Musset csakis gyertyafénynél tudott írni. Mindegyik öt-hat gyertyát égetett egyszerre az asztalán, még világos nappal is. Verlaine és Pouchon csak kávéházban tudott dolgozni, olyankor, mikor legnagyobb volt a sokadalom és a lármá. Saint Saëns és Cimarosa pedig csak az utcán alkotott. Az utca lármás öszsze-visszaságában születtek a legszebb gondolataik.

Másokat csak a zene inspirál. Darwin, mielőtt dolgába fogott volna, elővette ócska hegedűjét, s addig nótázott, míg valami eszébe nem jutott. Festők is követik ezt a szokást. Carolus Duran addig nem nyul esethez, míg egy-két órát nem zongoráz. Aimé Morot szintén hosszan orgonázik s csak azután fest.

Más művészberek a magányt és a csöndet keresik, mikor az alkotás láza elfogja őket. Montaigne mindig egy régi, elhagyott toronyba zárkózott s nem bocsátott a közelébe senki emberfiát. Rousseau pedig annyira kereste a magányt és csöndet, hogy a szabadban akárhányszor a szalmakazalba ásta a fejét, vagy teletömte a füleit, csak hogy semmi külső hangot meg ne halljon. Gluck úgy szerette operáit, hogy teljes napfény mellett egy nagy mezőre vitette a zongoráját s ott komponált. Newton és Haydn is csak úgy tudott dolgozni, ha teljes csöndben és nyugalomban voltak.

Ime egy pár zseniális különöség. De ezt mind föl se veszi az ember, ha nagyot alkot és teremt a szépséges művész. Apró emberek ilyen szeszélye persze nevetséges volna.

a. k.

— Személyi hírek. Katinszky Geyza főesperes, sátoraljai helyi róm. kat. lelkész Barlangligetre, — Nemthy József árvaszéki elnök Vichnye fürdőbe utaztak. — Pekáry Gyula ügyvéd lábának operálása végett dr. Chudovszky M. nagymihályi kórházi orvoshoz utazott, s mint értesülünk, néhány napig az ottani közkórházban fog tartózkodni.

— Rekvium a papáért. Szerdán, folyó hó 29-én tartották meg a katolikus egyház fejedelme, XIII. Leó pápa lelki üdvéért a rekviumet a helybeli római katolikus plebánia-templomban, amely az alkalommal teljesen megtelt hívőkkel. A rekviumen megjelentek a vármegyei és az összes állami hivatalok tisztviselői, továbbá a honvédség is képviselve volt. A vármegyei tisztviselő-kara gróf Hadik Béla főispán vezetése alatt, a kir. pénzügyigazgatóság Talapkovits Vazul pénzügyigazgatóval és számos közhivatal a főnökök vezetésével jelent meg a rekviumen. Ott voltak még az összes katolikus intézetek és egyesületek képviselői. A gyászmisét Vay Mátyás lelkész tartotta fényes segédlettel, míg Varga János káplán Bubicz Zsigmond kassai megyéspüspöknek a pápa halála alkalmából híveikhez intézett pásztorlevelét olvasta fel, mely vonatkoztatban utal a pápának Magyarországra iránt való érdeklődésére és jóindulatára, melynek számos alkalommal, pl. a millenium alkalmából is tanujelét adta. A rekvium orgonakiséretét Szappanos Imre kántor látta el a töle megszokott szakavatottsággal.

— Gyászshir. Részvétellel vesszük a gyászshirt, hogy Somossy Sándor, a homonnai járás szolgabírája, f. hó 29. elhunyt. A vármegyét hosszabb idő óta hűségesen szolgálta több járásban. Egy ízben a központban is teljesített szolgálatot, a hol ma is sokan és szí-

vesen emlékeznek vissza a derék, jó barátára, a vármegye egyik hűséges tisztviselőjére.

— Halálozás. Kátai Mór, kit kellemes, előzékeny modora közkedvelt és közszeretetten álló férfivá tett városunk társadalmi életében, folyó hó 28-án este 10 órakor agyverémmel következtében meghalt. F. hó 26-án este még barátai körében jó kedvvel társalgott; f. hó 27-én rosszul lett, mire fia és régi szolgája — ki immár 17 éve szolgálja urát — gondos ápolás alá vették, de az önfeláldozó ápolás sem segíthetett rajta, mert f. hó 28-án este szenvedéseitől megváltotta a halál. A gyászjelentés, melyet eszomoru alkalmából a család kibocsátott s melyet mély részvétellel vettünk, a következő: Alulírottak az összes rokonság nevében is mély fájdalommal telt szívvel jelentik Kátai Mórnak, életének 65. évében, Sátoraljai-új helyben, 1903. évi július hó 28-án este 10 órakor, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. Hült tettei az izr. vallás szertartása szerint folyó 30-án d. u. 5 órakor fognak a helybeli köztemetőben örök nyugalomra tétetni. Sátoraljai-új helyben, 1903. évi július hó 29-én. Kátai Gergely mint fia, Leitner M. L. mint apósa, Kátai Kálmán, Kátai László, Kávássy Soma mint testvérei, dr. Heller Simon és neje Leitner Liska, lovag dr. Winternitz Jakab és özv. Leitner Odönné mint sógora, illetve sógornéja.

— Hangverseny és Anna-bál Erdőbényén. Szombaton, f. hó 1-én fog megtartani — mint már előbbi számban is jeleztük — az a hangverseny, melyet egy részint művész-, részint műkedvelő-csoport rendez az Erdőbényei fürdőben, az Anna-bált megelőzőleg. A hangverseny, mely iránt széleskörű s mind fokozottabb érdeklődés nyilvánul, tekintve a gondosan összeállított műsorszámokat, magas nivóju lesz s a fokozottabb igényeket is ki fogja elégíteni. Városunkból — amint értesülünk — szintén sokan készülnek a hangversenyre és Anna-bálra, de hir szerint s tekintve az általános érdeklődést, a közel vidék is szép számmal lesz képviselve, mely az amugyis elének furdónak nagyon eleven, mozgalmal képet fog kölesőzni.

— A konkurrensok. Nagyráska zemplénmegyei községben nemrégiben meglepetéssel Lébi Mózes kereskedő; üzlete igen jól ment és megszerezte a napokban a korcsma-jogot is. Ez annyira felbőszítette a falu másik korcsmárosát, Neumann Hermant, hogy Izsák Aron nevű rokonával fölbérelte Cseh István nevű oláhot 5 koronáért és vele fölgyújtották Lébi házát, előbb azonban a ház összes ajtóit, ablakait beszógezték, hogy a család ki ne menekülhessen. A tűz már javában pusztított, midőn a lakosság észrevette az eltorlaszolást. Betörték az ajtókat és felholtan kimentették a családot. A csendőrség a felbujtókat, valamint a tettest elfogta.

— Magyar nyelv a honvédségnél. Kolossváry Dezső honvédelmi miniszter legközelebb oly rendeletet bocsátott ki, melylyel elég későn a magyar nyelvnek szerez érvényt a honvédségnél, amennyiben a magasabb tiszt tanfolyamból küszöböli ki a német nyelvet. A miniszter elrendeli, hogyha csak a tanfél érdekében az írásbeli dolgozatok nem okvetlenül német nyelven szerkesztendők vagy azzal szoros összefüggésben nem állanak, mindenkor magyar nyelven állíttassanak ki. Elrendeli egyúttal azt is, hogy az írásbeli feladatok címei, amelyek eddig német nyelvűek voltak, magyarul szerkesztessenek meg. Például e helyett: Kön. ung. Landwehr Höherer Officierkurs, a következő felírást használják: Magyar királyi honvéd magasabb tiszti tanfolyam. „Lieutenant N. N. des K. ung. Landwehr Infanterie Regiment . . . no“ helyett „N. N. hadnagy a . . . számú m. kir. honvédszolgálatvezető“ — használandó. És így a többi felírások is magyarul

helyettesítendők. A rendeletet már meg is kapták a parancsnokságok.

— Zsuffolt lakások. Most, a kánikula beálltával kétszeres figyelemmel kell lennie a rendőrségnek arra, hogy a külváros kisebb lakásai, különösen a kórházépítés körül épült házakban, ne legyenek lakókkal túlszűfolva. Az ilyen nagyobb arányu építkezésnél sok munkás foglalkozik, akik nagyjából csak éjjeli szállásra bérelnek hét-száma lakószobát. A vagyontalan nép szívesen átengedi lakószobáját ilyen célra, maga pedig meghúzódik valamely sarokban. Így történik meg azután, hogy egyes lakásokban annyi ember van éjjeli szálláson, hogy azt sem közegészségi, sem közbiztonsági tekintetből megítélni nem lehet. Lapunk egyik olvasójától értesülünk, hogy a kórház-építkezéstől nem messze, a Csalogány-utcai majorsági épületnek egyik szobájában 14—16 munkás alszik éjjelenként, kettesével egy-egy ágyban. Lehet, hogy ilyen túlszűfolt lakás több is van most a városban. Azért szükséges, hogy az olyan lakások, ahol idegeneknek szállást adnak, sürgősen megvizsgáltsanak. Erre az állapotr felhívjuk a rendőrség figyelmét.

— A „Szegedi Napló“ ünnepe. Szeged város és vidékének nagy gondal szerkesztett, kiváló missiót teljesítő politikai, közgazdasági és irodalmi lapja a „Szegedi Napló“ ünnepet ül. Jubilál. Fennállásának 25 éves évfordulóját ünnepli e színmagyar lap, mely alkalmából reprodukálta a lap legelső számát s azt esatolta legutóbbi számához. A magyar hírlapirodalom eme kitűnő organumát nagy ünneppén collegiális örömmel üdvözöljük.

— Az új rend. Mióta a vasárnapi munkaszünet életbe lépett s 10 órára a boltok ajtóit bezárulnak — az utca képe is megváltozott. Alig tudja megszokni szemünk, különösen a Széchenyi- és Wekerle-téren a zárt boltajtók hosszú sorát. Ez az új rend természetesen egy kis elégülettséget is okozott az érdekeltek körében. Sokan nem tudnak azzal megbárátkozni. Vagy nyitva hagyják feledékenységből üzleteiket 10 órán túl is, vagy készakarva is, hátha a rendőrség elnézi. Ezt — mint a tapasztalat mutatja — a mellékutcai szatócsai közül többen szokták megkísérteni, aminek azután az a következménye, hogy a rendőrséggel gyűlik meg a bajuk. Most is számtalan kiskereskedőt jelentettek fel a vasárnapi munkaszünet megszegése miatt. A rendőrkapitányság a kihágókat a miniszteri rendelet értelmében már most is megbünteti, de ismételt feljelentés esetén szigorúbb büntetést fog alkalmazni. Saját érdekében figyelmeztetünk tehát mindenkit, akit az új miniszteri rendelet a vasárnapi munkaszünet betartására kötelez, hogy a 10 órai zárórát pontosan tartsák be.

— A duvad pusztítóit megjutalmazták. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter legújabb rendeletével azt határozta el, hogy azokat, akik hiúzt, farkast, rókat, szóval a kártékony duvadat pusztítják, meg fogja jutalmazni. Az elejtett duvadról a törvényhatóságoknak nyilvántartást kell vezetniük. A főszolgabíró által látta-mozott községi bizonyítvánnyal kell bizonyítani, hogy a vadat az illető pusztította el. Az állat bőrének egy helyét anilin festékekkel jelölik meg a felmerülő félreértések és visszaélések elkerülése céljából. A földművelésügyi miniszter ezen rendelete ma érkezett le Zemplénvármegye alispánjához.

— Szabadságolások a fegyvergyakorlatokról. Kolossváry Dezső, az új honvédelmi miniszter rendeletet küldött szét az összes honvéd-gyalogezred parancsnokságokhoz, amelyben elrendeli, hogy az augusztus közepére fegyvergyakorlatra beidézett mezőgazdasági munkásokat nyomban szabadságolják, illetve a behívásukat vonják vissza. Egyúttal utasította a parancsnokságot, hogy a mezőgazdasággal

foglalkozóknak a fegyvergyakorlat alól való felmentési kérvényét a legsürgősebben és olyképp intézzék el, hogy a bevonulásuk elkerültesseik.

— Elveszett. Dr. Nánási Adolf lisszcai orvos folyó hó 29-én egy 600 korona értékű brilliáns-követ vesztett el gyűrűjéből. A megtaláló a kö átszolgáltatása után 100 korona jutalomban részesül a károsult részéről.

— Dunky fivérek cs. és kir. udvari fényképészek helybeli műtermökben f. hó 8-án (szombaton) és 9-én (vasárnap) d. e. 9-től 12-ig; és d. u. 2—5-ig fognak felvételeket eszközölni.

— A Fotoplasztikum a „Vörös-Ökör“ udvarán igen szép látványosságot nyújt a szemlélőnek és igen látogatott is. — Holnaptól kezdve négy napon át, az izr. bójt alkalmából Jeruzsálem és Egyiptom lesz látható.

KÖZGAZDASÁG.

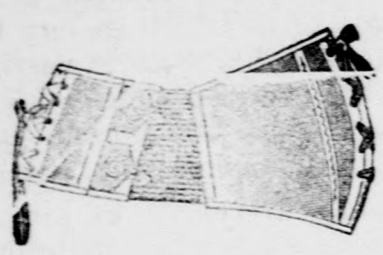
Védekezés a gyomok ellen. A tavaszi szorgos munkaidőben legtöbb gondot ad a gazdának a gyomok elleni küzdelem, mert hiszen ma már mindenki tudja, hogy a gyomok nemcsak csökkentik a termést, hanem rontják minőségét is s éppen ezért mindenki saját érdekében áll a gyomoktól megszabadulni. Ez azonban nem oly könnyű dolog, mint aminek első pillanatra látszik. Hogy sikerrel védekezhessünk a gyomok ellen mindenek előtt ismernünk kell azon körülményeket, melyek vetésünknek gyomosodását előidézik. Elgyomosodik a szántóföld 1. az egyes veteményeknek helytelen termelési sorrendje következtében pl. ha gabona után gabona termeltetik; 2. az istálló trágyának, illetve a trágyatelepnak meg nem felelő kezelése s a trágyának rosszul alkalmazott alászántása folytán, 3. selejtes és gyomoktól nélkülözve meg nem tisztított vetőmagvak felhasználásával; 4. a szél, a madarak, nyulak, egerek stb. közvetítésével; 5. árvizek alkalmával, az idegen helyről jövő vizek útján stb. Ismervén most az elgyomosodás okát, a védekezés módját is ehhez fogjuk megválasztani. — Legtöbbit segítünk magunkon a növények termelési sorrendjének, vagyis a vetésszorgónak helyes megállapításával; s e tekintetben arra kell törekednünk, hogy az ugynevezett gyomirtó növények és gyomnevelő növények váltakozva kövessék egymást. Gyomirtók pl. a kapás és takarmánynövények; előbbiek azért, mert azok kapálásával és töltőgetésével kevesbitjük a gyomokat, utóbbiak pedig azért, mert ha azokat virágzás idején kaszáljuk le, akkor azzal egyidejűleg megsemmisítjük a közöttük lévő gyomokat is, megakadályozzuk a gyommag képződését. Gyomnevelők pedig azok, melyeket fejlődésük ideje alatt semmi ápolásban sem részesítvén, ezzel alkalmat adunk a gyomok elterjedésének. — Ilyenek pl. a gabonafélék. Miután a gyomok terjesztője az istállótrágya is lehet, arra törekedjünk, hogy az lehetőleg sekélyen szántassék alá, hogy ezáltal a benne lévő gyomok mielőbbi kikelésre serkentessenek, s így egy fogasboronával elpusztíthatók legyenek. Műtrágyánál a gyomszaporítás esete nem forog fenn s épen ebben rejlik annak az istálló trágya felletti kiváló előnye. A vetőmag felhasználásánál különösen a vetőmagvak gyommentesítésére kell törekedni, mert a lelkiismeretlenebb magkereskedők szándékosan is iparkodnak a vetőmag közé gyomokat keverni. Végül abban az esetben, midőn a szántóföld akaratunkon kívül gyomosodik el, nem marad más hátra, mint a fogas boronának s kapának minél gyakoribb alkalmazása, mert ezek legjobb fegyvereink a gyomok elleni küzdelemben.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

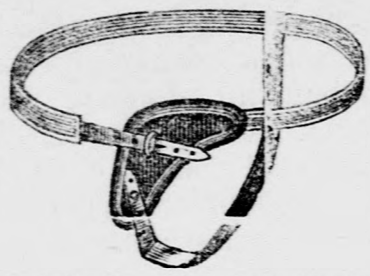
P. D. Nemsokára jönni fognak. I. L. V.-Csemernye. Felhatalmazás nélkül nem lehet. Arkossy úr furfangja. Nem közölhető.

Kiadótulajdonos: Éhlert Gyula.

SÉRVBEN SZENVEDŐK



forduljanak hozzám
teljes bizalommal.



30 évi tapasztalatom, melyet a külföld legnagyobb Orthopaediai és kötszer műhelyeiben szereztem, biztosítékot nyújt szakképességről, hogy a legelavultabb sérveknél is segítsek. — Készítek kaskötőt, műfüzöt, egyenes tartót, púpkötőt, műlábat, kezeket stb.

Nagy raktár mindennemű betegápolási eszköz és orvosi műszerekben, irrigátor, ágy tál, éjjeli ciosot, Bidei, tej sterilizáló készülék Prof. Soxhlet szerint, valamint minden Gummi áru.

Valódi francia különlegességek discretio mellett.

Keztyük saját gyártmány, mérték szerint is.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BLUMBERG S. E. keztűs és műkötszerész
Kassa, főutca 91. szám.

Rövid ideig látható! PHOTOPLASTIKUM

SÁTORALJAUJHELYBEN.

a „Vörös-Ökör“ udvarában.

Pénteken, szombaton, vasárnap,
és hétfőn:

Jeruzsálem

ÉS

EGYPTOM

mely az izr. bőjtnapok alkalmából kivételesen négy napon át lesz bemutatva.

Nyitva:

délután 3 órától este 10 óráig.

Belépti díj 10 kr.

Tömeges látogatást kér:

a photoplastikus tulajdonos.

A vidéki n. é. közönséget saját érdekében kérem, esotleges szives megkereséseiket pontosan nevemre **Stark M á t y á s** ezimezni.



STARK MÁTYÁS

Sátoralja-Ujhelyben.

A butorok be- és kirakásáért kezességet válllok.

Vasuton való költöztetésnél a butorköcsi használata díjmentes.

Mindenféle bel- és külföldi friss töltésű ásvány- és gyógyvizek, valamint forrás termékek kaphatók:

HAZAI H.

Ásványvíz kereskedésében (kis piac)

Ócska ajtók, ablakok

és egyéb építési anyagok

eladók.

Értekezhetni a kórházépítési irodában.

Árlejtési hirdetmény.

Szerencs nagyközség képviselő testülete egy — a régi városháza területén építendő — teljesen új városháza, valamint a tolonczház átépítésére vonatkozólag — melyek önköltségei körülbelül 30000 koronát tesznek ki — ezennel pályázatot hirdet.

A nyilvános árlejtés Szerencs község házában **f. év augusztus hó 11-ik napján délután 3 órakor** tartatik meg.

Az árlejtési feltételek, építési tervek és költségvetések Szerencs község jegyzői hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és lemásolhatók.

Szerencs, 1903. július 23 án.

Az építészeti bizottság.

Hirdetés.

Ung megyében, Ungvár városához 6 kilométer távolságra fekvő 600 m. hold kiterjedésű, tisztán szántóföld és rétből álló birtok folyó évi szeptember 1-től haszonbérbe adandó. — Bővebb felvilágosítás nyerhető **Dr. Nehrebeczky György** birtokosnál **Nagybereznán**.

Tk. 2972/903. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A király-helmezi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Klein Albert végrehajthatónak, Bajusz Veronika s társai mint néhai Bajusz Ferencz örökösai végrehajtást szenvedettek elleni 3000 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a leleszi 166. számu tjkönyvben 312-320. 934-939. 1225-1230. 1489-1497. 1958-1963. 2334-2335. 2703-2708. 2946-2948. 3281-3286. 3534-3536. 3653-3655. 3931-3936. 4163-4165. 2526-2531. 4753-4758. 4899-4901. 3588-3590. b. r. szám al. tt. ingatlanközl. B/6-11. sorsz. a. Bajusz Anna, Bajusz Veronika, és kk. Reskó Mária nevében álló 72/504. jutalékra 608 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az **1903. évi augusztus hó 31-ik napjának d. e. 10 órakor** Leleszen megtartandó nyilvános árverésen.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10% készpénzben vagy más fél anyi értékű óvadékképes értékpapírokban a kikiáltott kezhez bánatpénzül letenni vagy az 1881. 60 t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kikiáltottnek átadni.

Kelt, Király-Helmezi 1903. június hó 17-én. A kir. járásbíró telekkönyvi hatósága.

Bodnár,
kir. járásbíró.

Hirdetések

jutányos áron felvé-
tetnek

a kiadóhivatalban.

Épületek, ingóságok, termények

tűzkár elleni biztosítására,

továbbá: élet- és járadék-biztosítások felvételére

ajánlkozik:

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.